

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 59.

V Ljubljani, v torek 13. marca 1894.

Letnik XXII.

Državni zbor.

Dunaj, 12. marca.

Volilna reforma.

V prilogi pošiljam načrt grofa Hohenwarta o premembli volilnega reda. Grof Hohenwart je izrecno povdarjal, da ta načrt izraža njegovo osebno mišljenje, s katerim se konservativni klub še ni bavil. Levičarski listi se vsejedno zaganjajo v ta načrt, kakor da bi bilo z njim pokopano vse liberalno mišljenje. Vladnega načrta se nečejo posebno dotikati, ker jim veliko bolj ugaja, kako načrt Hohenwartov. Nekateri listi so včeraj tudi še pripovedovali, da je vlada jako nezadovoljna s Hohenwartovim načrtom in so pisali celo o razburjenem razgovoru med Hohenwartom in ministerskim predsednikom. Iz najzanesljivejšega vira morem poročati, da je vse to zgolj izmišljeno in da omenjenega razgovora med Windisch-Grätzom in Hohenwartom niti ni bilo. Morda predloži še kdo kak nov načrt, ki se bode z drugimi vred pretresal pri dotičnih razgovorih v raznih klubih in pri ministerstvu.

Nekateri poslanci dobili so danes po pošti listke z napisom: „Heraus mit unserm Wahlrecht!!!“

Načrt grofa Hohenwarta o volilni reformi se glasi:

Volilne reforme načrt grofa Hohenwarta.

I. Člane zbornice poslancev volijo v bodoče:

- vsi avstrijski državljani, katerim se prizna volilna pravica (ljudske volitve);
- velike, stanovskozadružne ali postavne teritorialne korporacije (korporacijske volitve).

II. Kot za volitev opravičene korporacije naj volijo:

1. Za veleposestvo vsi opravičeni veleposestniki kake dežele, in sicer po različnih deželah v jednom ali več volilnih razredih.

2. Za trgovski stan trgovske zbornice, vsaka za svoj okoliš.

3. Za obrtni stan obrtne zbornice, ki se samostojno organizujejo.

4. Za kmetске in mestne občine pa dež. zbor vsake dežele.

III. Deželni zbor voli po predpisu po dodatku k obstoječim deželnim redom, kateri se še pregleda; on je v tem slučaju volilni red za državni zbor in je torej po pravočasnem razpisu ravno tako, kakor drugi volilni razredi, sklepčen, naj pride kolikorkoli članov.

IV. Ljudske volitve za kmetске in mestne občine se vrše v to določenih mestnih in kmetijskih okrajih. Vsi volilni opravičenci volilo neposredno in je v mestnih okrajih vsaka občina ali trg (industrijski kraj) volilni kraj, v kmetijskih občinah je pa vsaka občina volilni kraj.

V. Volilno pravico v mestnih in kmetijskih občinah ima vsak avstrijski državljani, ki je spolnil 24. leto in če ni proti njemu nobenega zakonitega zadržka, in

- plačuje direktni davek ali
- pripada industrijskim delavcem, o čemer se izdado posebne določbe, ali
- plačuje letne najemnine v znesku, katerega določi deželni zbor.

VI. Razmerje mej poslanci, ki jih voli deželni zbor in ki se volijo po občni ljudski volitvi v kmetijskih in mestnih občinah, določi se tako, da bode dve tretjini poslancev volil deželni zbor, jedna tretjina se jih bode volila po ljudski volitvi.

Po taki volitvi bi zbornica bila sestavljena na

pr. iz 85 poslancev veleposestva, 18 poslancev trgovskih zbornic, 12 poslancev obrtnih zbornic, 107 poslancev mest in trgov (obrnih krajev), katerih bi 72 volil deželni zbor, 35 pa naravnost volilec, in 171 poslancev kmetijskih občin, katerih bi 86 volil deželni zbor, 85 pa volilec. Vkupe bi državni zbor imel 353 poslancev, kakor jih ima sedaj. Te številke seveda še niso definitivne in naj bi se točno določile še le pri izdeljavi volilnega načrta.

V javni seji

se je zadnjič razpravljalo načrt zakona o prodaji premakljivih rečij na obroke, ki se danes nadaljuje. Levičarji bi bili kaj radi reč zavlekli in spravili z dnevnega reda, ali ogromna večina se je izrekla, da naj se že skoraj sklene ta jako potreben zakon, ki bode konec naredil sleparijam, ki so se vršile pri prodaji raznoterih rečij na gotove obroke.

Celjske paralelke

so nemškimi nacionalcem v silno spodtiko in pohujšanje. To je čisto naravno; tem ljudem ni prav, ker se javno konstatuje, da na Spodnjem Štajerskem živi narod slovenski, ki hoče tudi imeti svoje šole. Ali čudno je, da tudi nekateri domači listi niso zadovoljni in da o tej reči pišejo tako, kakor da bi bil dr. Gregorec konservativne slovenske poslance s svojo interpelacijo pritisnil na steno. Opozarjati mi je, da je dr. Gregorec svojo interpelacijo izročil zbornici, ko so se poslanci 22. februarja sošli po večtedenskem prestanku k novemu zasedanju. Obravnave zastran našega šolstva pa so se bile pričele meseca oktobra, ko se dr. Gregorec o dotični interpelaciji še sanjalo ni. Če bi bilo pa kaj moglo podreti dotične razprave, bi bila to storila Gregorčeva interpelacija, ako bi bili konservativni poslanci tako nepredvidni, da bi se ji bili pridružili.

LISTEK

Črtica iz potovanja gospoda Podobnika.

Spisal Janko Barle.

Rafael sicer ni bil, nego slikar pa vendar — moj prijatelj gospod Podobnik. Sicer se to ime sedaj že precej zlorablja in slikar se imenuje že vsak mazač, ki zna nekoliko s čopičem vleči gori in doli. Hvala Bogu, da zdaj več ne hodijo po vaseh oni nadarjeni umetniki, kateri so se ovekovečili na mnogih hišnih stenah s čudovitimi slikami sv. Florijana. Človek se večkrat nehoté prestraši podobe, katera bi morala predstavljati tega božjega ugodnika, kako poliva z golido ognjeno morje, katero se vzdiguje iz hišice, katera večkrat ni večja, kot je svetnikova golida.

Večkrat je svetnik na konju, večkrat brez njega. Če ga ima, • jej, to je tudi nadnaravno živinče, pesnički pegaz ne bi mogel bolje sopsti ognja in mahati z repom (kateri večkrat čudovito naliči metli), kot maše ta umetniški konjiček, kateri se vpenja nad gorečim poslopjem.

Ti umetniki zginili so precej sedaj, in če je še kje sv. Florijan, ostareel je že, boje so oslabele, še celo ognjeno morje ni več tako žareče in vem, da zgine povsem, kadar se bode hiša na novo belila. Toda o takem umetniku ne bodem govoril. Moj pri-

jatelj gospod Podobnik bil je zares slikar in napravil je v svojem življenju marsikaj lepega.

Dar za slikanje bil je že nekako v njegovi rodovini. Njegov oče bil je slikar, ded mu je bil slikar in stavim, da če bi imel gospod Podobnik kdaj sina, da bi bil tudi slikar. Najpopreje se je nsobrazil pri očetu in ko je že precej znal, odšel je za nekoliko časa na Dunaj, kjer se je popolnoma spopolnil v slikanju. Seveda, pravijo, da je grenak umetniški kruhek, in prav pravijo. To je skusil tudi moj prijatelj.

Povrnivši se iz stolnega mesta šel je mesto v slikarsko dvorano v stavbinski urad, kjer si je moral čas kratiti s prerisovanjem raznih načrtov in zemljevidov, kaj hočemo? Njegove slike bile so res razstavljene nekolikokrat v jednej od prvih prodajalnic našega mesta, občinstvo je postajalo pred prodajalnico, marsikomu, kateri je kaj razumel, bile so povšeči, a drugi so sodili kot oni kopitar, kateri je presojeval Apelovo podobo. Jednemu so bile barve premalo goreče, drugemu prerisni obrazi itd. Časopisi so res prinesli prav laskave ocene in opozorili občinstvo na mladega umetnika, vendar to je bilo vse. Slike so romale zopet v sobo gospoda Podobnika, kjer naj bi čakale ugodnejših časov. Kdo bi tudi kupoval izvirno sliko, ko dobi za nekoliko ranjčkov na izbire raznih tiskanih slik. Saj je slika slika. Kaj to, če je ondi moral umetnik presedeti toliko in toliko lepih ur in tolikokrat mahiniti s čopičem

gori in doli, a tukaj je to stroj napravil v nekoliko trenotkih.

Gospod Podobnik baval se je od sedaj torej v uradu, a če je slikal kaj, slikal je le v prostih urah sebi v zabavo. Omislil si je tudi fotografski stroj in ob lepih dnevih fotografiral razne okolice zopet sebi v zabavo. No, večkrat pa tudi nam. Spominjam se še dobro njegovega rojstnega dneva, katerega smo praznovali pri njegovem svaku v prijazni hišici zunaj mesta. Njegov svak, tudi kos umetnika, okrasil je sobo, kar se je najlepše dalo. Bilo je vse v cvetju in venci, a mnogi lampijoni — bilo je baš zvečer — sipali so čarobno svetlobo na naše malo družvice.

Razgrelji smo se že precej, a takrat je vzel gospod Podobnik fotografski stroj in fotografiral celo naše društvo. Seveda bil je prizor dokaj smešen. Cela vrsta praznih, a tudi še polnih steklenic, ostanki gosposke večerje, veseli, zadovoljni obrazi in svetloba magnezije, to je tudi nekaj. In to je bilo veselje g. Podobnika!

Dasi ni imel s prodajo slik moj prijatelj posebne sreče, kakor sem že gori omenil, omislil si je vendar včasih kdo pri njem kakov portret. Ej, kaj ni to veselje, imeti se naslikanega v naravni veličini — saj glavo — in potem obesiti se v svojej sobi — seveda na sebe, nego sliko — da ne bodejo zanamci saj v zadregi, če bodejo potrebovali našo sliko. Žalibog, da se dajo slikati največkrat oni,

Po deželnih zborih.

VI.

V isterskem deželnem zboru se je letos nadaljeval hud boj mej slovansko manjšino in italijansko večino z nenavadno ostrojtjo. Kakor v prejšnjih zasedanjih, se je tudi letos odrekala vsaka pravica slovanščini v isterski deželnozborni dvorani. Slovanske interpelacije se niso hotele vsprejemati, slovanski govori se niso vsprejemali v stenografski zapisnik, tako da stenografski zapisnik ne daje nobene prave slike o obravnavah v tem deželnem zboru. Najžalostnejše je pa to, da vlada ne stori nobenega odločnega koraka proti brezozirnosti italijanske stranke, ko bi vendar morala vedeti, da so baš Slovani najglavnejši stebel avstrijstva v Primorju.

Nikakor si ne moremo misliti, da bi se Italijani upali biti tako brezobzirni, da bi vlada porabila proti njim svoj vpliv. Posebno brezozirnosti s strani predsedništva bi se kaj lahko v okom prišlo. Deželni glavar je vendar imenovan na predlog vlade in je torej vlada nekoliko odgovorna za njegovo delovanje. Mi jako dvomimo, da bi sedanjí deželni glavar tako brezozirno postopal, ako bi se mu namignilo, da pri takem strankarskem postopanju pri bodočem izbiranju deželnega glavarja njegova oseba ne bi več mogla priti v poštev; da se bode v skrajnem slučaju vzel predsednik deželnemu zboru iz slovanske manjšine, ako večina nima moža, ki bi po svoji objektivnosti bil sposoben za to visoko mesto.

Italijani se tudi ne odlikujejo po svojem pogumu, zato smo pa prepričani, da bi deželnozborna večina mnogo mirnejša in ozirnejša postopala, da vé, da se jej je bati tudi razpusta deželnega zbora in bi bodoče volitve vodili morda še moške, ki bi ji ne bili baš naklonjeni. V Istri tudi italijanska večina v deželnem zboru ni trdna, da pride za namestnika v Trst kak Rodić, bi hitro stvari dobile povse drugačno lice.

Zato so prav imeli isterski slovanski poslanci, da so se v tej stvari obrnili na Dunaj, kajti premenjenje razmer je pričakovati jedino z Dunaja. Mi ne vemo, bode li kaj pomagala pritožba, dosti upanja nimamo. Sapa, ki sedaj na Dunaju vleče, ni Slovanom prijazna. Kedar se pa razmere na Dunaju premené, pa se bodo tudi v Istri.

Posebnih uspehov isterski deželni zbor ni dosegel in jih tudi pri taci nepovoljnih razmerah, vednih strankarskih bojih doseči ni mogel. Delovanje tega deželnega zbora bi skoro lahko imenovali negativno, dasi od slovanske strani ni manjkalo dobre volje podpirati zlasti v narodnogospodarskem oziru vsako koristno delo. Rekli bi pa, da je bil ta deželni zbor pravi protest proti vladnemu programu, da se politična vprašanja naj odstavijo z dnevnega reda. Od začetka do konca so v njem bile politične debate.

Sicer pa ni le v isterskem, temveč tudi v drugih deželnih zborih se je politika letos razpravljala na

dolgo in široko. V Dalmaciji in na Češkem so v deželnem zboru prišla državnopravna vprašanja na dnevni red in je zanje bilo treba precej časa. Na Češkem so veleposestniki z Nemci nekoliko odpravili taka vprašanja, ali videlo se je pa, da so mej češkim narodom še tako živa, da jih ne bode moč kar prezreti, naj ministerski predsednik še tako odklanja izraz „češko vprašanje“. Obe narodni stranki, mlado- in staročeška sta naglašali državnopravno stališče. V Dalmaciji bi pa bilo prišlo do sklepa, da naj se Dalmacija prikloni Hrvatski, da ni vlada poprej deželnega zbora zaključila.

V češkem deželnem zboru se je govorilo tudi o jezikovnem vprašanju, in ravno tako je tudi v moravskem deželnem zboru bilo večkrat narodno vprašanje na dnevnem redu. Ravno tako tudi v Šleziji ni miroval političen boj, in so Nemci kazali proti Slovanom vso svojo brezozirnost.

Na Gorenjem Avstrijskem in na Predarelskem so v deželnem zboru prišla verska vprašanja na vrsto. V gorenje-avstrijskem deželnem zboru se je ponovila zahteva po verski šoli, predarelski deželni zbor se je pa celo zaključil, predno je dovršil svoje delo, ker je z vlado bil prišel preveč v navzkrižje in so poslanci naglašali s tako odločnostjo katoliško stališče, da vladnim krogom to ni bilo več po volji, ker se bojé zamere pri liberalcih.

V dolnje-avstrijskem deželnem zboru je pa razsajal boj mej židovsko-liberalno in krščansko-socialno stranko. Šemtertja so dogodki v tem deželnem zboru precej spominjali na tón, ki vlada v deželni zbornici v Poreču. Nemški liberalci so tedaj kazali tudi skrajno predrznost. Seveda na Dunaju se tudi liberalci prav pred očmi centralne vlade še ne morejo posluževati prav taci sredstev, nego so se jih Italijani v Istri. Splošno je pa tudi v tem deželnem zboru hudo razsajal političen boj. Zaradi hudega političnega nasprotja se je onemogočila premena volilnega reda, ki je po osnovi velicega Dunaja postala neizogibno potrebna.

Kdor je gojil kako nado, da bode moč odložiti za nekaj časa politična vprašanja, tega so morale prepričati razprave letošnjih deželnih zborov, da se jako moti. Naj vlada še tako odrija politična vprašanja, vedno bodo prihajala na dnevni red. Bada ali nerada se bode morala lotiti njih rešitve, ali pa narediti prostor kaki drugi, ki bode za to sposobnejša.

V češkem deželnem zboru so se letos konservativni veleposestniki precej približali levičarjem. Za Čehe ni to veselo znamenje, ali je čisto naravna posledica mladočeške politike. Dr. Gregor in tovariši so z vednimi napadi odpravili plemstvo od sebe in tako po silí porivali veleposestnike v nemški tabor. Popolnoma v nemškem taboru še sedaj veleposestniki niso, in v nekaterih vprašanjih so celo glasovali s Čehi, ali bati se je, če Mladočehi ne popusté svoje sedanje politike, da se veleposestniki popolnoma spojé z Nemci. Nemška večina v po večini

rišev v pokoju. Vsem, kakor tudi sinu njegovemu bila je slika povšeči, in tedaj je on še le povprašal gospoda Podobnika, koliko bode slika veljala. Moj prijatelj povedal je ceno, umerjeno in majhno, kar se je dalo, vendar stotniku zdela se je cena ogromna in ni vzel slike. Prišel jo je pač še nekolikokrat pogledat, vendar slika še sedaj krasi stanovanje mojega prijatelja, katero je že itak prenapolnjeno s slikami. Vidite, takovo je umetniško življenje.

Sreča je sicer jako gizdava, večkrat se pa vendar komu nasmeje. Tako se je nasmejala nekega dne tudi mojemu prijatelju gospodu Podobniku. Dolgo slikal je nekakovo pokrajinsko sliko in jo res mojsterski dovršil. Zapadajoče solnce zlatilo je srebrne valčke potoka, kateri je žuborel izpod priprostega mostička, a zeleno grmovje spuščalo je dolge, odločne sence. Namenil jo je nekemu od cesarske rodovine. Po nekem prijatelju iz stolnega mesta prispela je slika na pravo mesto, a čez nekaj časa prispelo je tudi jako laskavo pismo, v katerem se umetnik bodri, da nadaljuje svoje delovanje, a pismu priloženo je bilo 200 gl., reci: dvesto goldinarjev. To ni kar si bodi, kaj bi tisto. Veselja ni bilo ni konca ni kraja, a umetnik je bil dolgo v zadregi, kaj naj začne s to silno svoto. Umetniško navdušenje je naposled zmagalo v njegovi duši in odločil se je na umetniško potovanje na deželo. Nekega jutra odpeljal ga je vlak v pokrajinsko mesto, kjer mu je bilo začeti pravo potovanje.

(Dalje sledi.)

slovanski deželi bi bila potem sad mladočeške „radikalne“ politike.

Z zborovanjem letošnjih deželnih zborov ne more biti nikdo prav zadovoljen. Pokazali so le, kako velika nasprotja vladajo mej avstrijskimi narodi in strankami, da še ni kmalu upanja, da se poravnajo in to gotovo ni veselo ob času, ko socialno vprašanje trka na vrata.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. marca.

Posvetovanje o volilni reformi. Včeraj se v telegramu oporeka neka vest časopisov, po kateri se grof Hohenwart ne bi bil hotel udeležiti nekega posvetovanja. Da bodo čitatelji stvar razumeli, moramo povedati, da so dunajski časopisi trdili, da je bilo v državnozborni palači ministersko posvetovanje o volilni reformi, zlasti o Hohenwartovem predlogu. K temu posvetovanju so povabili tudi načelnike klubov, ali je Hohenwart udeležitev odklonil. Vsa stvar je pa menda izmišljena s kakim gotovim namenom. Liberalci bi radi vso odgovornost, če se volilna reforma ne posreči, izvalili na konservativce, zato pa izmišlujejo take stvari. V resnici pa sami ne marajo za razširjenje volilne pravice. Treba jih je le poznati!

Volitev dunajskega župana. Jutri volijo na Dunaju župana. Liberalna večina mestnega zastopa hoče voliti dosedanjega podžupana Richterja. Richter je pa brezverec. Da se je mogel oženiti z neko židinjco, je izstopil iz katoliške vere. Če pojde po liberalni želji, dobi torej prestolnica katoliške Avstrije brezverca za župana. To je pač žalostno znamenje časa. Celo liberalni časopisi spoznajo, da skoro ne gre, da bi brezverec županoval na Dunaju, zato pa skušajo svet preslepiti, da je Richter katolik. Pa tudi sam Richter čuti, da bode njegovo stališče jako čudno, in je nedavno pri neki sodnji obravnavi se izjavil, da je katoliške vere. To je pa seveda le liberalno slepenje ljudi. Richter še ni pristopil zopet h katoliški veri in tudi ne more, ako ne pristopi tudi žena njegova, da bi zakon njegov mogel dobiti veljavo po katoliških določbah. Naj liberalci stvar še tako zavijajo, Dunaj bode imel brezverca za župana, ako bode Richter izvoljen.

Makedonskim Bolgarom priporoča bolgarski časopis „Plovdiv“, da naj priznajo papeža kakor drugi zjedinjenci. Mi nimamo še dotičnega članka pred seboj, torej ne vemo, zakaj da ta list makedonskim Bolgarom priporoča zjedinenje s katoliško cerkvijo. Iz dogodkov poslednjega časa pa sklepamo, da se nadeja bolgarski časopis, da bodo Bolgari v Makedoniji imeli boljše varstvo, ako postanejo katoliki. V Turčiji sedaj katoliki imajo veliko svobodo, dočim pravoslavne Bolgare precéj pritiskajo, odkar se Rusija zanje ne briga. Zeleti je pač, da bi makedonski Bolgari pristopili katoličanstvu, kajti potem bi gotovo ne bilo dolgo, da prestopijo še drugi Bolgari. Bolgarska cerkev že tako sedaj ni v najboljših razmerah z drugimi pravoslavnimi cerkvami. Posebno grški patrijarhat vedno ruje proti bolgarskemu eksarhatu in bolgarski cerkvi sploh.

Slovanstvo in Rustja. Ruski časopis „Novosti“ je poslednji čas prinesel več člankov, v katerih trdi, da so ruski odločilni krogi spoznali, da slovanska politika ni v korist Rusiji. S tem, da so se Rusi brigali za druge Slovane, so le zanemarjali domače stvari. Odslej se Rusija ne bode več brigala za Srbe in Bolgare. Mi ne vemo, je li ta časopis dobro poučen, ali verojetno pa je to. Rusi so se nadejali, da se kdaj vsi Slovani potope v ruskem morju, ali sedaj pa vidijo, da se Srbi in Bolgari postavljajo na lastne noge. To pa vzbuja nevoljo v ruskih vladnih krogih. Da se pa pripravlja neki prevrat v ruski politiki, kaže to, da se toliko pogajajo za trgovsko pogodbo z Nemčijo in je car pokazal svojo naklonjenost Nemčiji s tem, da je šel na ples k nemškemu veleposlaniku, če tudi navadno ne hodi dosti na veselice.

Nihilisti. Ruska policija če nikakor ni naredila konca nihilizmu. Te dni je varšavska policija izvedela, da se pri nekem dijaku zbirajo nihilisti. Prišla je policija in našla pet moških in tri ženske, ko so ravno imeli neko posvetovanje. Dijak, katerega je bilo stanovanje, je z revolverjem ustrelil na došle policiste in jednega ubil. Po hudem uporú so policisti le odpeljali nihiliste. V drugi hiši dobili so skrivno nihilistično tiskarno in so tudi več oseb zaprli. Našli so več papirjev, iz katerih se razvidi, da

po katerih po smrti nikdo ne povpraša, a oni, po katere se svet potem zanima, ne zapusté nikakove slike.

No, bilo, kakor mu drago, da je jedenkrat pri gospodu Podobniku naročil nekakov umirovljeni stotnik svojo sliko. Gospod Podobnik lotil se je precej z vso gorečnostjo tega dela in ga res mojsterski dovršil. Na licu stotnikovem odsevala je neka junaška odločnost, dolgi brki vili so se mu čarobno izpod rudečega nosa, uniformi ne bi mogel niti najboljši krojač ničesar prigovoriti, a šest zvezd pod vratom in pa svetinja na stotnikovih prsih svetila se je kot čisto zlato. Pravi umotvor! Stotnik hodil je vsak dan umetnika gledat — slikal je namreč po fotografiji — in z nekakovo mrzličavo nestrpljivostjo pričakoval, da bode slika dovršena. Ko je bila slika dovršena, pričakoval je umetnik, da jo stotnik seboj vzame in ga gosposko nadari za njegov trud, ali ne bode dalo. Stotnik je rekel, da naj slika počaka, da pride on družega dne s svojo so-progo, češ, da se ona izrazi, če je slika njemu slična, ali ne.

In res je pripeljal družega dne stotnik svojo spoštovano soprogo, gospo s tremi nadopolnimi hčerkami, da vidijo njegovo sliko. Slika vzbudila je splošno občudovanje in priznanje. Vendar je stotnik potem ni vzel in prosil umetnika, da počaka do Božiča, ko pride njegov sin domov, da tudi on svojo reče. Med tem prihajal je večkrat sliko gledat in pripeljal včasih seboj tudi katerega od svojih tova-

je več visocih oseb zamotanih v to zaroto. Policija vsak dan več ljudi zapre. Največ jih zapira pozno zvečer, da se tako ne izve. Seveda bodo po stari ruski navadi vse skušali zopet utajiti, dokler se ne bode izvedelo, da so več ljudi obesili ali pa jih odpeljali na kaki vojni ladiji v prognanstvo na otok Sahalin v vzhodni Aziji. Vsa policijska moč je torej preslaba, da bi mogla ugonobiti nihilizem.

Cerkveni letopis.

Cudeži v Lurdu in angleški protestanti.

Časnik Pall Mall Gazette posvečuje znamenit članek lurškemu božjemu potu. Dasi je pisatelj protestant, pripoveduje s prelepimi besedami vse tisto, kar je sam videl na lastne oči v Lurdu. Noče se dotakniti vprašanja o čudežih; pa videl in slišal je, pravi, nenavadne reči. Videl je osemnajstletno devico, ki je imela od svojega trinajstega leta eno nogo krajšo od druge in je šepala grozno. Ko se je skopala dvakrat v kopeli, bila je ozdravljena popolnoma.

Neka druga deklica je imela sušico v najvišji stopinji; njena slabost je bila toliko, da ubožica ni mogla zapustiti postelje. Medpotoma je pala v omedlevico, ki je trajala deset ur. Prosila je, da bi jo dejali v kopel, in dve uri pozneje se predstavi zdravnikom popolnoma zdrava.

Dopisnik časnika Pall Mall Gazette pravi, da je videl bolnike, ki so ozdraveli pred njegovimi očmi. Navaja druga ozdravljanja, in potem stavi le to vprašanje: „Ali ima domišljija moč ozdravljati bolezni, kakeršne so: rak, otekline, tuberkulje itd.“

Imenuje se vsega srečnega, da more staviti svojim angleškim bračcem to dilemo: „Ali je Lurd res to, kar pravijo katoličanje: stanovit dokaz o moči molitve, dokaz o resničnosti in pogostnosti božjega posredovanja na zemlji, ali je pa najčudovitejši slučaj obmane, neumnosti in sleparstva, kakeršnega še ni bilo na svetu.“

Angleški pisatelj nadaljuje razpravo o tem predmetu, in več mest je v njegovem članku takih, da ne bi delali sramote katoliškemu peresu. (Journal de Lourdes, 1894, šte. 7.)

Slovstvo.

Slovanska knjižnica. Snopič 12 Odiseja, povest. Prosto po Homerju spisal Andrej Kragelj. V 11. zvezku pričeta povest se v tem zvezku nadaljuje od str. 65—128.

Šolstvo.

† Nadučitelj Marko Kovšca.

Iz Kroke, 12. marca.

Porodil se je rajni 25. sušca leta 1838. v Colu pri Vipavi. Po dovršenih študijah je deloval kot pomožni učitelj 2 leti v Mengišu, 6½ leta kot učitelj na Zaspem, 6 let in 5 mesecev kot učitelj v Selcah, in od začetka meseca oktobra 1874. leta kot stalni učitelj, pozneje od 29. svečana 1888. leta kot nadučitelj v Kropi. 24. svečana 1894. leta pa je izdihnil svojo blago dušo ob polu ene popoldne. Deloval je neumorno celih 35 let na polju učiteljstva. Marsikdo se mora zahvaliti pokojnemu gosp. nadučitelju na svoji izobraženosti. Več gospodov je že v stalnih in spoštovanih službah, katerim je pokojnik prve temeljne nauke delil. Bil je delaven človek. Pozno v noči je brlela v njegovi pisarni luč pri njegovih opravilih. Bil je v šoli natančen v poduku, vesten v spolnovanju šolskih ur. Poznal je vsacega učenca glavo in srce. Značaja je bil jeklenega. Vžival je obilno spoštovanja pri otrocih in pri njihovih starših, pri svojih tovariših in predpostavljenih. Priča tega spoštovanja je bil njegov lepi pogreb, katerega so se vdeležili: visokorodni gospod c. kr. okrajni glavar radovljiški, blagorodna gg. c. kr. nadzornika Levec in Zumer, 6 gospodov župnikov, 19 učiteljev, občinski zastop, požarna bramba in veliko družega spoštovanega občinstva. V znak spoštovanja je kinčilo 6 vencev njegovo krsto, domačih in tujih spoštovateljev. Bog mu daj večni mir in nebeški raj, kličemo žalujoči za njim!

Koncert Glasbene Matice.

Sijajno se je izvršil sinoči koncert Gl. Matice, pri katerem se je izvajal Haydnov oratorij „Stvarjenje.“ Stopivši v redutno dvorano, bil si presenečen, zagledavši na odru 230 pevk, pevcev in glasbarjev, ki so čakali migljeja svojega priljubljenega dirigenta g. prof. Hubada.

Že v nedeljo pri generalni skušnji se je oratorij izvajal tako lepo, da smo včeraj nekako brez skrbi pričakovali izvršetka.

Solisti so bili svojim nalogam popolnoma kos. Gospica Leščinska je pokazala včeraj vso milobo, a tudi živahnost in ustrajnost svojega lepega organa. V št. 8. je z dovršeno umetnostjo slikala lepoto božje narave, a v št. 15. je kar tekmovala s škrjanci in slavci in tako nežno in topeče opisovala ljubezen grulečih golobčkov, da se je človek čutil premeščenega v senčnati gaj, poln krilatih pevčkov, ki vsak po svoje slavi božjega Stvarnika. Vmes je flavta tako lepo in fino prikladala, posnemajoč zdaj krilatega slavčka, zdaj drobečega škrjanca, da je bil natoren kras v resnici popoln. Naloga gospice je bila jako težavna; povem namreč, da je ta partija po velikih mestih vedno v rokah najboljših pevke.

Gospod Vašiček nas je popolnoma zadovoljil s svojim polnim, moškim, kremenitim in zdravim glasom. Bilo mu je odmerjeno tudi zelo odlično mesto v št. 6., št. 22. in v 3. delu v duetih. Glas njegov, dasi kremenit, je vendar blagoglasen in okrogel.

Posebno očaral nas je g. Razinger s svojo dovršeno deklamacijo, katera je in ostané pri nas za enkrat nedosežna. Plastično so se glasili njegovi recitativi, kakor vsekani v kamen. Divna je bila arija št. 24. v kateri opisuje čast in lepoto moža-žene. Kako blago vpliva cerkvena glasba na pevca, vidi se na g. Razingerju. Ova jasna vokalizacija, občutno nijansiranje, kdo ga je izobrazil? Nihče drugi ko „Musica sacra“. V tej zadevi smo opazili v tercetu št. 27. razna svojstva dramatičnih in cerkvenih pevcev, ki so v ensemble paznemu opaževalcu posebno stopila pred oči. — Vse tri soliste je občinstvo odlikovalo z glasno pohvalo, in to po zasluženju.

Ali — težišče oratorija je v zborih, ki so tako veličastni in mogočni, da je človek popolnoma iznenađen, četudi je čul že marsikaj lepega. Fuge so nedosežne; nismo pisali zaman, da so vzor pevske fuge. Ta odločnost motivov, ta krepost in sigurnost v glasih, blesk sopranov, lepota ostalih treh glasov, točnost v nastavku, omamljivo nijansiranje od najsrajnejšega pianissimo do mogočnih navalov crescendo-a: vse to je sad marljivega, vstrajnega in enakomernega učenja. Gl. Matica si je vzgojila svoj lasten zbor; ta je njena lastnina, njen ponos, njen kras. Vse drugo je dvorljivo sodelovanje, o zboru pa lahko rečemo: To je subjektivirana Glasbena Matica. Je pa Matični zbor ves navdušen za stvar, a tudi navdušen za svojega dirigenta. To se je pokazalo zlasti v nedeljo pri glavni skušnji. V odmoru med 1. in 2. delom stopi dr. M. Hudnik pred g. Hubada, srčno ga zahvaljuje za njegov trud in požrtvovalnost, ter mu izroči v znak priznanja in hvaležnosti dragocen spomin pevskega zbora, med živahnim odobravanjem pevcev. G. Hubad se srčno zahvali in izjavi, da on deluje in hoče delovati le za ideal, ki je prospéh divne glasbe med slovenskim narodom, ne oziraje se na nobene druge odnošaje. Ako ima dirigent tako navdušen zbor pred seboj, potem ga lahko vodi do najvišje stopinje glasbene izobraženosti; in le tako je mogoče na dan spraviti tako velikanske glasbene umotvore, kakor lani „Stabat Mater“, letos oratorij „Stvarjenje“.

Pohvalno moramo omenjati vojaškega orkestra. Vijoline svirajo jako lepo in nežno, flavta čisto in milo; nastop pozaven in trobil veličasten, nastop siguren, dasi je spremljevanje recitativov jako težavna stvar. Posebno krasno je orkester slikal idilo v št. 21.

Dvorana je bila razprodana. Občinstvo odlično iz svetnega in duhovskega stanú. Počastil je koncert med drugimi odličnjaki tudi dež. predsednik, baron Hein in mnogo gostov z dežele.

Krasen je bil duševen vžitek ta večer. Koncert se bo ponavljal v sredo 14. t. m. Upamo, da bo vdeležba enaka. Saj je pa tudi zanimanje od strani občinstva največje zadostilo g. dirigentu. čegar geniju se včeraj klanjala Slovenija. P. H.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. marca.

(Nemška cesarica) se je danes dopoldne peljala s posebnim dvornim vlakom skozi Ljubljano v Opatijo. Na kolodvoru se je zbralo nekaj radovednega občinstva, ki pa ni videlo bolehu cesarice, pač pa njene otroke, ki so polni življenja skakali po salonu ter z robci odzdravljali gledajoče občinstvo.

(Častnim občanom) izvolila je občina Podgorica v seji dne 18. februarja t. l. c. kr. vladnega svetnika in okrajnega glavarja gosp. Janeza Mahkota v hvaležno priznanje zaslug, katere si je pridobil za ljubljansko okolico sploh, osobito še za podgoriško občino. Lično diplomo izročil je gospodu glavarju danes podgoriški župan Lovrenc Cedičnik.

(Iz pisarne dramatičnega društva.) V četrtek, dne 15. t. m. se bode predstavljala opera „Čarostelec“ kot benefica za prvo pevko dramatičnega društva, gospico Leščinsko. Imenovana pevka je res izborna sodelovalka slovenske opere; njej se imamo v prvi vrsti zahvaliti za lepe vspehe letošnje sezijske. Zato je pač pričakovati, da bode občinstvo to priliko porabilo in naši prvi pevki z obilnim obiskom skazalo priznanje, katerega zasluži v obilni meri.

(Tiskovna pravda.) Iz Celovca, dne 12. t. m.: V soboto dne 10. in v nedeljo (!) dne 11. marca se je vršila pred tukajšnjim porotnim sodiščem tiskovna pravda, katero je državni poslanec dr. Steinwender s tovariši vložil proti vrednikoma „Deutsche allg. Ztg.“ v Beljaku radi žaljenja časti. Vrednika sta obsojena, in sicer Adolf Graf v trimesečno ječo, Miha Ottitsch v dvamesečno ječo. Plačati morata i sodnijske troške in od kaveije izgubita 150 gld.

(Iz Maribora) 12. marca: Nemški časniki pri našajo strahovito vest, da se snuje v Mariboru čitalnica za delavce in za priprosto ljudstvo iz okolice. Tolikokrat je že namignila naša mestna gospoda, da ne mara, ako se slovenski živeli pojavlja v Mariboru. Se ni dolgo tega, kar je odločno zaprečila sloven. otroški vrtec. In sedaj prihajajo Slovenci z novo čitalnico . . . ? Kaka predrznost! Quos ego! Gospoda si bo morala počasi navaditi svoje živce na razmere, kakor se ji v bodočnosti obetajo; Slovenci ji pri najboljši volji ne vemo druge pomoči. Naša dolžnost je, da branimo svojo „narodno posest.“ — Na našem gimnaziju se goji lepa navada, da se učenci pripravljajo na velikonočno spoved vsako leto s kratkimi duhovnimi vajami. Ker pa v gimnazijski kapelici ni dovolj prostora, da bi se mogli vsi gimnazijci naenkrat v njej zbrati, prepušča se jim za te vaje bogoslovna cerkev sv. Alojzija. Propovedoval je letos profesor veronauka č. g. dr. Ant. Medved ter unemal mladeniče s krasnimi in gorko čutenimi besedami, da se odpovedo popolnoma grešnemu življenju, da se krepko oklenejo, v spravo jim ponujane roke božje, in da živé za naprej vedno v milosti božji, ker le tako bodo resnično spolnili nado, ki jo stavi v nje cerkev in država. Koristno bi bilo, da se tudi na drugih gimnazijah vpeljejo take duhovne vaje! — Ker se sedaj mnogo govori o uspešnem eksperimentu slovenskih paralel na našem gimnaziju, bodi nam dovoljeno omeniti, da nobeden učenec-paralelčan ni dobil letos na višji gimnaziji nepovoljnega napredovalnega reda, in da so odlikaši v 5. razredu, izvzemši jednega, jedino le bivši paralelčani. Čast jim!

(Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto dne 17. marca t. l. v L. Mitzkovi restavraciji „Zum alten Schottenthor“ I. Schottengasse 7. v tej sezoni šesti svoj večer z berilom prof. Jos. Stritar-ja pod naslovom: „Literaren pogovor“. Začetek točno ob 8. uri.

(Semenj v Sodražici) dne 8. t. m. je bil dobro obiskan. Lepo vreme je privabilo mnogo ljudi in tudi živine se je prignalo prav veliko. Vkljub temu ni bila posebno živahna kupčija; cena živini je bila srednja. Ta dan je tudi nastal ogenj v Sodražici pri nekem gospodarju v sobi, ker so pa ljudje hitro pritislili, so ogenj precej udušili. Zgorela je postelja v sobi.

(Pobožnost sv. Glave.) Slovesno se je obhajala minoli teden (od 4. do 12. t. m.) po vsem Koroškem pobožnost sv. Glave. V premnogih cerkvah po mestih in vaseh so se praznovale več ali manj slovesne devetdnevnic. Posebno svečano pa se je obhajala ta na Koroškem jako priljubljena pobožnost v mestni cerkvi sv. Ilja v Celovcu. Vsak dan sta bili dve pridigi: ob ¼5. uri zjutraj in ob 5. uri popoldne. Propovedovala sta dva č. oo. dominikana, in sicer zjutraj o. Ludovik Böhm, zvečer pa o. Norbert Gegerle. Pridige so bile vseskozi jako dobro obiskane in cerkev navadno natlačeno polna. — V nemškem St. Vidu so devetdnevnic praznovali z misijonom, katerega so vodili trije oo. dominikani. —rn—

(Prepovedan dovoz tolarjev Marije Terezije.) Iz Trsta se javlja, da je turška vlada brez predbež-

nega obvestila prepovedala dovoz Marije Terezije tolarjev v Hodeidah, in niti ne dovoli, da bi se na poti nahajajoče pošiljatve mogle vročiti. S tem je živa tržaška trgovina z levantiškimi tolarji, ki se izključno v to svrhu kujejo na Dunaju, jako oškodovana, ker se je od leta, ko se je pošiljanje teh penzov v Djedah prepovedal, odvajala vsa ta gotovina v Hodeidah, in po ustavljenju slobodnega kovanja rupij v Indiji se je jako pomnožila tržaška trgovina s tolarji, ker se je vse blago, osobito pa kava, izključno plačevala s tolarji Marije Terezije.

(Dunajsko c. kr. založništvo šolskih knjig) je tisti delež, pripadajoč gledé na šolske knjige za uboge učence z leta 1894/95 po kranjskih ljudskih in meščanskih šolah določilo z vsoto 1975 gld. 92 kr. Od te vsote spada po razmerju za šolo obveznih otrok na šolski okraj: Postojna 161 gld. 46 kr., Kočevje 173 gld. 21 kr., Krško 231 gld. 82 kr., Kranj 196 gld. 69 kr., mesto Ljubljana 81 gld. 26 kr., ljubljanska okolica 204 gld. 31 kr., Litija 159 gld. 99 kr., Logatec 171 gld. 55 kr., Radovljica 106 gld. 12 kr., Novo Mesto 204 gld. 62 kr., Kamnik 159 gld. 23 kr., Črnomelj 125 gld. 66 kr.

(Koroški „bauernbund“) bode prihodnjič zopet rogovilil v slovenskem kraju. Dne 8. aprila napravi „bauerntag“ v Grebinju blizu Velikoveca.

(Brada kardinala Lavigerie.) Algerijski časopisi pripovedujejo sledečo dogodbico o bradi kardinalovi. Ko je Lavigerie prišel kakor nadškof v Algier, je bil zelo nevoljen, ker je videl, da imajo vsi duhovniki dolge patrijarhalne brade. Takoj pri sprejemu je duhovnikom zapovedal, naj se obrijejo. — Jeden izmed njih, P. Girard, kateri je imel najdaljšo brado, pa je svetoval svojim tovarišem, naj le nikar ne hodijo prehitro k brivcem, ker bode mnenje kardinal v kratkem spremenil. Drugi dan je P. Girard spremljal nadškofa na prvi vizitaciji. Ko sta prišla v vas, v kateri so prebivali Afrikaneci, prišli so starešine in pozdravili Girarda. Skrivnostno pa so šepetali med seboj, ko so videli čisto obritega kardinala. „Kaj govoré“, vpraša Lavigerie svojega spremljevalca. — „To so pač veliki otroci“, mu Girard odgovori, „kdo se bo oziral na njihove neslanosti“. — Le povejte mi, kaj govoré. — „No“, pravi Girard, „oni ne morejo pojmiti, da se mož brije, zato mislijo, da je žena, in pravijo, da ste prav lepi“. — Samo ob sebi se razume, da Lavigerie potem svojih duhovnikov ni več k brivcem silil, in da je tudi sam nosil lepo dolgo brado, katero so dobro poznali po vsi severni Afriki.

Spominjajte se

„katoliškega sklada“
ob raznih prilikah!

Društva.

Podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaju so v novi darovali: Vč. g. Jurij Bezenšek, knežskoškofjski duhovni svetovalec in župnik v Čadramu, 2 gld.; g. dr. J. Babnik, c. kr. pristav pri dež. sodišču v Ljubljani, 5 gld.; g. Tomaž Jamnik, uradnik južne železnice na Dunaju, 5 gld.; g. Andrej Pavlič, inženir pri drž. železnici v Brnu, 3 gld.; g. dr. Aleksij Rojic, zdravnik, deželni poslušec itd. v Gorici (z zahvalo Vaspotičeve pesni), 3 gld.; g. Miba Pesjak, trgovec

v Kamnigoric, 3 gld.; g. Fran Muhič, pravnik, nabral je v St. Jerneju 7 gld., koje so darovali: gospici Ana in Josipina Majzelj, vsaka po 1 gld., g. Aleksander Wutscher 1 gld., g. Jožef Sever 1 gld., g. Dragotin Trost, učitelj, 1 gld., g. J. Tavčar 1 gld., g. Jožef Bučar 50 kr., gospica A. Zemljak 50 kr. Vsem rodoljubnim darovalkam in darovalcem bode izrečena iskrena hvala.

Telegrami.

Dunaj, 13. marca. Napredna stranka je postavila kot kandidata za dunajsko županstvo družega podžupana dr. Grubla, ker se je dr. Richter izjavil, da ne prevzame.

Dunaj, 13. marca. Na progi novega tramvaja s konjsko vožnjo je občen strajk, nasproti se pa parna vožnja na novem tramvaju in vsa vožnja na starem tramvaju redno vrši.

Trst, 12. marca. Namestnik vitez Rinaldini se je odpeljal s svojim prezidijalnim tajnikom dr. Pipicem v Opatijo, da pozdravi nemško cesarico.

Opatija, 12. marca. Po poslednjih poročilih semkaj pride nemški cesar dne 20. t. m.

Praga, 13. marca. Pravda radi umora Mrve se je pričela. Čitanje zatožnice se je izvršilo. Na predlog državnega pravdnika bode obravnava nekoliko tajna. Poslušalcev je bilo malo.

Budimpešta, 12. marca. V popravljeni komitatski hiši se je danes v navzočnosti ministrov in načelnikov oblastev ter drugih dostojanstvenikov razkrila slika cesarjeva, katero je slikal Benczur. Veliki župan Beniczky in podžupan Földvary sta imela slavnostne govore.

Rim, 13. marca. Kakor poročajo jutranji listi, so provzročitelja bombnega atentata pred parlamentom že zaprli ali ga pa vsak čas zapro. Policija vso stvar prikriva.

Amsterdam, 12. marca. Blizu Rotterdam trčila sta vkupe parnika „Lining“ in „Lincoln“. Prvi se je potopil. Tri osebe so utonile.

Rio de Janeiro, 12. marca. Vladni parniki „Nichteroy“, „Aurora“ in „Destroyer“ in tri torpedovke prišli so v pristanišče riodejaneirsko in se zakrcali pri trdnjavi Sao Paolo. Vladna parnika „Amerika“ in „Pamagya“ stražita zunaj pristanišča. Vse ladije so pripravljene za boj.

Želodec se ohrani zdrav z rabo premovane tinkture za želodec. Naročila sprejema lekarna Piccolijeva v Ljubljani. 1 steklenica velja 10 kr. 584 1 10-8

Razglas.

Zaloga krojnega in drobnega blaga iz A. Vičič-eve konkursa se od 14. t. m. počenši popolnem razprodá po cenilni vrednosti.

149 2-1

Umrli so:

10. marca. Terezija Šerek, krojačeva žena, 44 let, sv. Petra cesta 38, sušica.

12. marca. Jakob Breskvar, umirovljeni c. kr. major, 70 let, sv. Jakoba trg 11, bronchial catarrh.

V bolnišnici:

10. marca. Jožef Grum, gostač, 73 let, ostarelost. — Janez Peterka, steklar, 70 let, naduha.

11. marca. Peter Nemc, gostač, 41 let, jetika. — Jožef Merhar, delavec, 44 let, plućnica.

Tuji.

11. marca.

Pri **Malicu**: Dorner, Orešnik, Wille, Frank z Dunaja. — Winterhalter iz Maribora. — Laurič iz Trsta. — Casper iz Kočevja. — Kramer iz Škofje Loke. — Gaberščik iz Tomina. — Bum iz Celovca.

Pri **Monu**: Knoll, Strauss, Dillinger, Neuroth z Dunaja. — Briski iz Delnice. — Haas iz Mlade Boleslave. — Schreiber, Wachs iz Lundenburga. — Likarž iz Gradca. — Schneider s Kočevske Reke. — Maly iz Tržica. — Friderik Sonnleitner iz Inomosta. — Wutscher iz St. Jerneja. — Bolka iz Gorice. — Gustav pl. Pelzl iz Trsta. — dr. M. Gstettenhofer s soprogo iz Kranja.

Pri **avstrijskem caru**: Detma, Brun, prodajalca premoga, iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru**: Krall, kuharica, iz Žužemberka.

Pri **Južnem kolodvoru**: Žerovnik s soprogo iz Šiske.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	termomera po Celajzu		
12	7. u. jut.	734.1	8-8	sl. vzh.	oblačno
	2. u. pop.	734.4	13.4	sl. jzap.	
	9. u. zveč.	735.9	7-8	zm. jzap.	del. oblač.
Srednja temperatura 1.0. za 7.2 nad normalom					

Zahvala.

Slavna „Kmetška posojilnica ljubljanske okolice“ blagovolila je podariti za revne učence na šolah v Studencu in Tomišlju znesek 15 gld. Za to darilo izreka se najtoplejša zahvala.

Studenc, dne 12. marca 1894.

Fr. Ka. Trošt,
voditelj obeh šol.

200.000 litrov naravnega vina

belega in rudečega, kakor dolenskega (največ lastnega prideka), istrijskega, tirolskega, dalje izvrstnega terana, burgundca, riesslinga, sistjanca itd. iz občeznanih vinskih kletij knežnje Hohenlohe, prodaja po nizki ceni ter jamči za pristno in naravno blago

Jos. Paulin

143 3-3 v Ljubljani, Marijin trg 1.

Kot primerno darilce ob vsaki priliki priporočamo osobito preč. gg. katehetom:

Spominske podobice
petdesetletnice škofovanja
sv. Očeta LEONA XIII.
Dobivajo se v Katoliški Tiskarni in Bukvarni 100 komadov gld. 1.50.

Dunajska borza.

Dne 13. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld 15 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 05 .
Zlata renta 4%, davka prosta	120 . . .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 . 70 .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1030 . . .
Kreditne akcije, 160 gld.	366 . 60 .
London, 10 funtov strl.	124 . 75 .
Napoleon (20 fr.)	9 . 91 1/2 .
Cesarski cekini	5 . 84 .
Nemških mark 100	60 . 97 1/2 .

Dne 12. marca.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 85 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 15 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	149 . . .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	159 . . .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 . . .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 50 .
4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .
Kreditne srečke, 100 gld.	197 . 70 .
St. Genois srečke, 40 gld.	70 . 50 .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 . 75 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 50 .
Salmove srečke, 40 gld.	74 . . .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	49 . . .
Ljubljanske srečke	24 . 75 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 . . .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2950 . . .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 . 75 .
Papirnih rubeljev 100	134 . 62 .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšeza dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.